

Letno poročilo o upravljanju naložb RS in SDH v letu 2023

Poročilo Državnemu zboru RS

SLOVENSKI DRŽAVNI HOLDING, d. d.

Sistem korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo RS in SDH

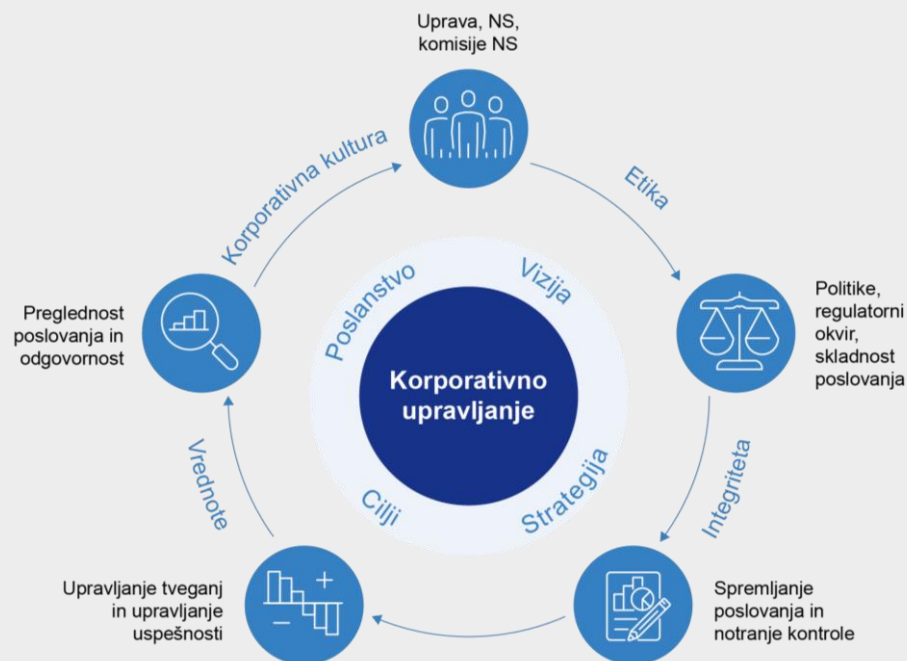
SDH upravlja kapitalске naložbe države v skladu z ZSDH-1, ZGD-1, drugimi zakoni in predpisi, Strategijo upravljanja, akti o ustanovitvi družb ter v skladu z akti upravljanja SDH, upošteva statusno organiziranost družbe in dobre prakse korporativnega upravljanja.

SDH pri upravljanju spoštuje meje korporativnega upravljanja in pristojnosti organov vodenja in nadzora družb v upravljanju, kot to določa 20. člen ZSDH-1.

10. julija 2024 je Državni zbor sprejel posodobljeno Strategijo upravljanja naložb države (OdSUND).

Sprejme	Dokument	Vsebina
Državni zbor	Strategija upravljanja kapitalskih naložb države	Naložbe definira in jih klasificira v tri vrste: strateške, pomembne in portfeljske. Definira razvojne politike RS. Opredeljuje posamezne strateške cilje.
Uprava s soglasjem NS in Vlade RS	Letni načrt upravljanja	Opredeljuje cilje pri upravljanju posameznih naložb ter ukrepe in usmeritve za njihovo doseganje. Določa pričakovane denarne tokove.
	Merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb	Upoštevati morajo strateške cilje, ki jih določa strategija, ter določati tudi ekonomske in finančne cilje.
Skupaj Uprava in NS SDH	Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države	Načela in priporočila dobre prakse upravljanja
	Politika upravljanja SDH	Načela, postopki in merila za zagotavljanje preglednosti in sledljivosti odločitev.
Uprava	Priporočila in pričakovanja SDH	Specifična priporočila in pričakovanja do družb po načelu <i>spoštuj ali pojasni</i> .
	Pravilnik o presoji potencialnih kandidatov za člane organov nadzora in vodenja družb s kapitalsko naložbo države	Pogoji, merila in postopek za vrednotenje ter ugotavljanje primernosti potencialnih kandidatov za člane organov nadzora in vodenja družb s kapitalsko naložbo države skladno z določili ZSDH-1 in Politike upravljanja SDH.

Stalna nadgradnja sistema in aktivno upravljanje naložb RS in SDH v letu 2023

Dobro korporativno upravljanje se ukvarja z vzpostavitvijo učinkovitih mehanizmov, ki so usmerjeni k doseganju dolgoročne vrednosti družb ter k finančni in trajnostni uspešnosti oziroma k uresničevanju drugih ciljev družb.

Merila

Merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb: strateški cilji, ekonomsko-finančni cilji

Spremljanje poslovanja

Spremljanje poslovanja družb: kvartalno oziroma mesečno poročanje družb, periodični sestanki z NS/upravami družb, sestanki za načrtovanje poslovanja

Letni načrt

LNU – Letni načrt upravljanja kapitalskih naložb države: strateški in ekonomsko-finančni cilji za vse pomembnejše družbe in pričakovanja SDH do družb

Skupščine družb

Dejavna priprava na letne skupščine družb, izvajanje drugih pravic delničarja/družbenika: upravljavske pravice, premoženjske pravice

Dobra praksa

Implementacija dobre prakse korporativnega upravljanja: kodeks korporativnega upravljanja družb, priporočila in pričakovanja

Nadzorniki

Izbor primernih članov organov nadzora po standardiziranem postopku

Nakupi in prodaje naložb

Izvajanje postopkov pridobivanja in razpolaganja kapitalskih naložb ter dokapitalizacij: prodaje po metodah javne ponudbe, javne dražbe, javno zbiranje ponudb, IPO/SPO

Aktivno spremljanje poslovanja družb zagotavlja zgodnje prepoznavanje težav in priložnosti.

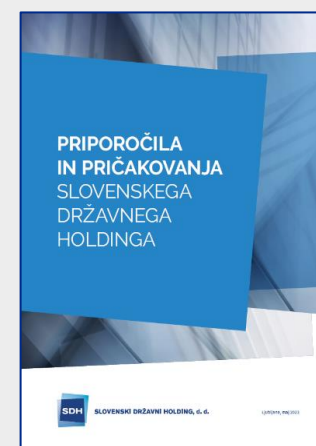
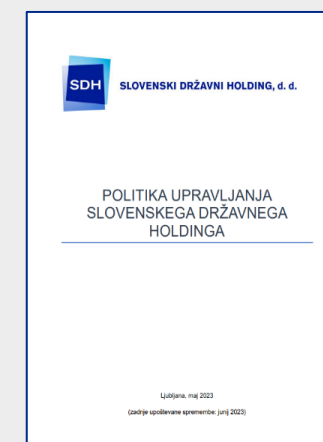
Omogoča takojšen odziv na slabo poslovanje ali na pomembne spremembe v okolju družbe, ki lahko vpliva na njeno uspešnost.

Omogoča tudi osredotočanje na prednostne naloge, kar je pogosto ključni dejavnik za kratkoročno in srednjeročno uspešnost.

Ključne aktivnosti SDH na področju izboljševanja okvira in praks korporativnega upravljanja v letu 2023 (1)

Pomembnejše aktivnosti SDH za dvig ravni kulture korporativnega upravljanja na ravni družb v letu 2023 so bile:

- sprejetje Letnega načrta upravljanja naložb RS in SDH ter Meril za merjenje uspešnosti družb s kapitalsko naložbo države,
- celovita prenova Politike upravljanja SDH,
- celovita prenova Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države,
- dopolnitev Priporočil in pričakovanj SDH (s poudarkom na priporočilih na področju skladnosti poslovanja in integritete),
- celovita prenova Pravilnika o presoji potencialnih kandidatov za člane organov nadzora in vodenja družb s kapitalsko naložbo države.

Ključne aktivnosti na področju izboljševanja okvira in praks korporativnega upravljanja v letu 2023 (2)

SDH prenovil Politiko upravljanja SDH in sprejel nov Pravilnik o presoji potencialnih kandidatov za člane organov nadzora in vodenja družb s kapitalsko naložbo države, ki zastruje kandidacijske pogoje za nadzornike

POSTOPEK AKREDITACIJE

Podrobno določeni dodatni pogoji: formalna izobrazba, izkušnje korporativnega upravljanja (nadzorstvene, vodstvene in specifične), strokovne kompetence (opredeljena področja), osebna integriteta.

Dva razreda akreditacije:
osnovni in nadzor **zahtevnih sistemov:**

- javne delniške družbe,
- banke in zavarovalnice,
- izbrane velike gospodarske družbe/skupine.

POSTOPEK NOMINACIJE

- Značilnost gospodarske družbe, za katero kandidat kandidira
- Ciljna kompetenčna sestava celotnega NS, ki temelji na kompetenčnem profilu družbe in oceni kompetenčnih potreb, ki jo je pripravil SDH
- Raznolikost sestave in zmožnost učinkovitega sodelovanja

Nominacijske aktivnosti:

- Izjave o izpolnjevanju pogojev, soglasja, izjava o neodvisnosti in odsotnosti nasprotja interesov, izjava o osebni integriteti in poslovni etičnosti
- Nominacijsko pismo kandidata za konkretno družbo
- **Spletni izpit** kot praktično preverjanje znanja kandidatov s področja korporativnega upravljanja v okviru nominacijskega postopka.

Strateški fokusi upravljanja v 2023

Upravljanje s tveganji

AKTIVNOSTI

- **Krizno upravljanje in vodenje podjetij** v kompleksnih pogojih poslovanja, specifične kompetence NS in uprav, prilagojeni cilji in pričakovanja SDH.
- Celovito obvladovanje **poslovno-finančnih** in drugih **strateških tveganj** in **izgradnja odpornosti** družb v obdobju gospodarskega ohlajanja.
- Spremljanje vlaganj v **digitalizacijo** in obvladovanje tveganj **kibernetske ter informacijske varnosti**.
- Spremljanje pomembnejših **projektov** družb.

ESG: okolje, družba, upravljanje

AKTIVNOSTI

- Trajnostno poslovanje je bilo vključeno tudi v LNU največjih družb za leto 2023: poleg ekonomskih in strateških ciljev je SDH določil tudi **trajnostne cilje**.
- Spremljanje **kazalnikov trajnostnega poslovanja** družb in prizadevanje za **dvig (spolne) raznolikosti organov nadzora**.
- **Krepitev področja skladnosti poslovanja in integritete v družbah**: srečanja s pooblaščenca, spremembe kodeksa upravljanja in nova priporočila, priprava na regulativo o zaščiti prijaviteljev, izvajanje svetovalne funkcije za družbe s tega področja, obravnava sumov domnevnih nepravilnosti v družbah.
- Prilagoditev **politike prejemkov**, preverjanje posameznih politik družb in glasovanje o njih na skupščinah.
- Prizadevanje za **dvig kakovosti korporativnega upravljanja družb v dialogu z družbami** za doseg večjo skladnost delovanja s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države ter Priporočili in pričakovanji SDH.
- Številne aktivnosti za dvig kakovosti korporativnega upravljanja **pri novo pripojenih družbah nekdanje DUTB**.

SDH strateške teme podpira tudi z rednimi izobraževalnimi aktivnostmi za nadzorne svete, uprave in ostale odločevalce družb.

Obsežen in raznolik upravljavski portfelj SDH (na 31. 12. 2023)

UPRAVLJANJE KAPITALSKIH NALOŽB RS IN SDH

Razpolaganje in pridobivanje kapitalskih naložb skladno z Letnim načrtom upravljanja kapitalskih naložb ter uresničevanje pravic delničarja ali družbenika oziroma ustanovitelja.

Skupaj 105 naložb (84 aktivnih):

- 11 javnih d. d.,
- 30 enoosebnih družb,
- 43 ostalih družb (od tega 10 z lastniškim deležem pod 5 %),
- 21 naložb v likvidaciji ali stečaju.

Knjigovodska vrednost: 12,2 mlrd EUR.

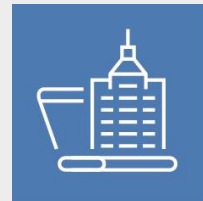
UPRAVLJANJE TERJATEV

Pridobivanje, razpolaganje in druge oblike upravljanja terjatev SDH in sodelovanje pri prestrukturiranju podjetij.

Skupaj ca. 521 dolžnikov:

- Knjigovodska vrednost terjatev 203,5 mio EUR.

UPRAVLJANJE NEPREMIČNIN

Razpolaganje in druge oblike upravljanja nepremičnega in premičnega premoženja v lasti SDH.

Skupaj 194 sklopov nepremičninskih enot:

- ocenjena tržna vrednost 158,8 mio EUR,
- knjigovodska vrednost nepremičnin 92,0 mio EUR.

Doseganje finančno-ekonomskih ciljev SDH v 2023:

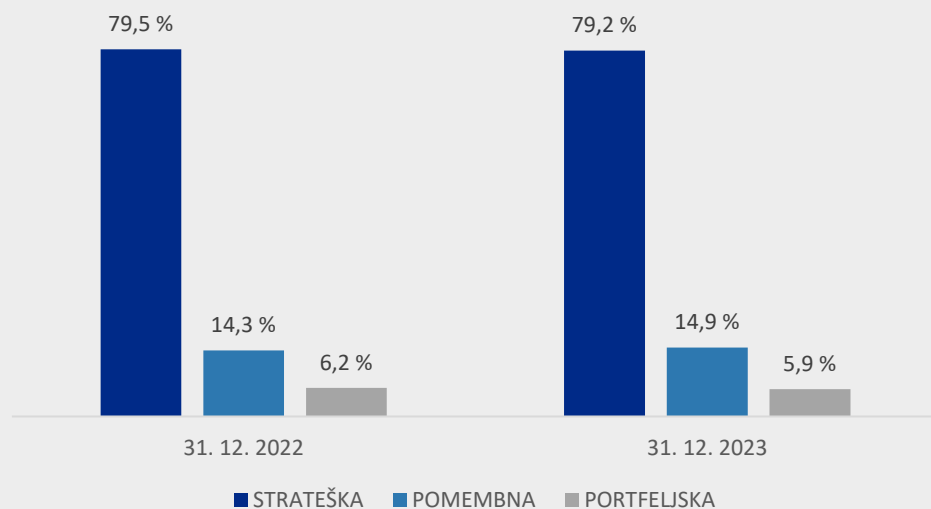
Struktura portfelja kapitalskih naložb

(RS in SDH na 31. december 2023)

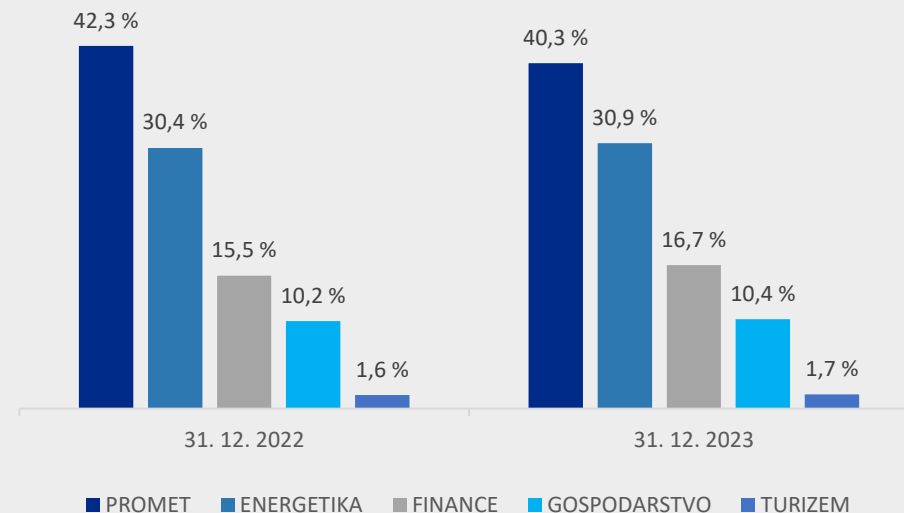
Koncentracija naložb ostaja visoka:

- deset največjih naložb obsega skoraj 77,8 %,
- dvajset največjih naložb pa preko 94 % vrednosti vseh naložb v upravljanju.
- Največja naložba, družba **DARS**, sama obsega skoraj 27,3 % vrednosti portfelja.

Graf: Sestava upravljaljskega portfelja na dan 31. decembra 2023 – po klasifikaciji (strateškosti)

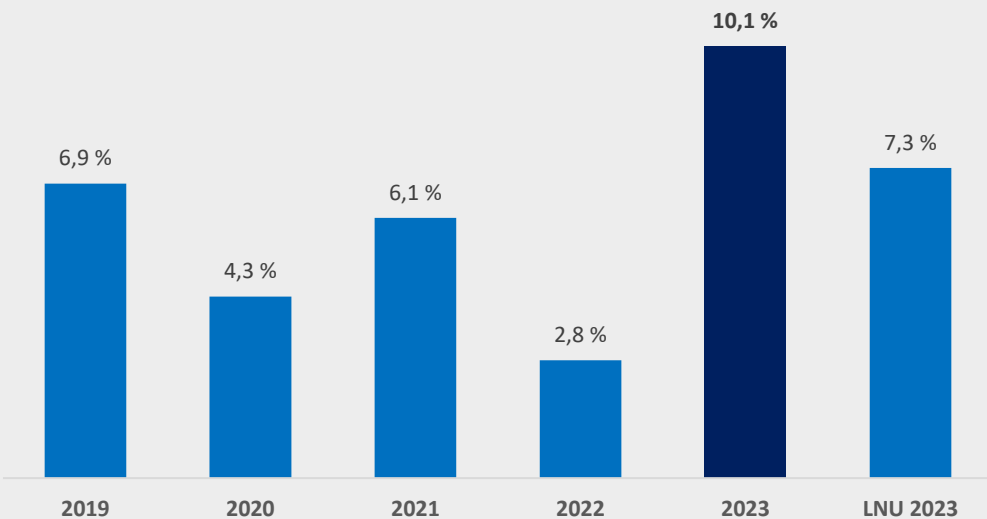
Graf: Sestava upravljaljskega portfelja na dan 31. decembra 2023 – po stebrih (panogah)

Doseganje finančno-ekonomskih ciljev SDH v 2023:

ROE portfelja kapitalskih naložb RS in SDH

Graf: portfelj RS + SDH skupaj v obdobju 2019-2023

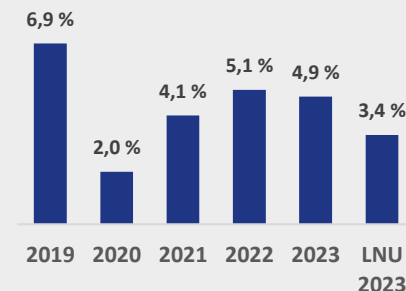
Doseženi ROE portfelja RS in SDH v letu 2023:

- rekordnih 10,1 %, kar je za 2,8 odstotne točke več, kot je bilo načrtovano v LNU 2023.

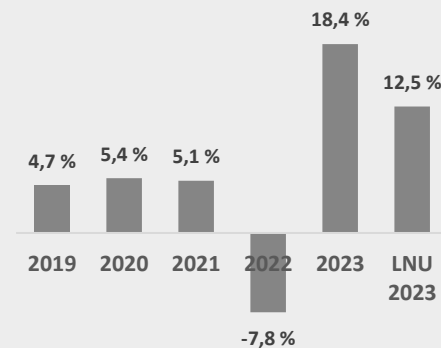
Vsi stebri, še posebej Energetika, so v letu 2023 presegli načrte v LNU:

- steber Energetika je dosegel izjemen rezultat: 18,4 % ROE (načrtovano je bilo 12,5 %),
- steber Turizma je prav tako zelo presegel načrt v LNU in dosegel 5,8 % ROE (načrtovano je bilo 1,3 %).

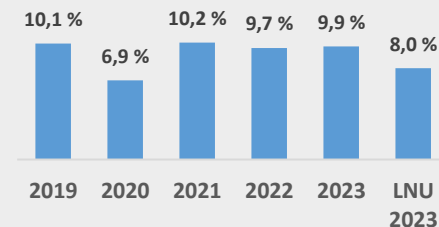
PROMET

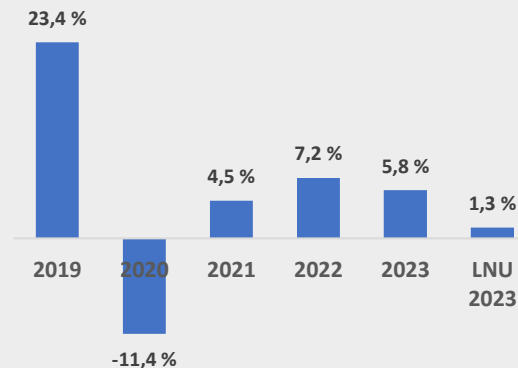
ENERGETIKA

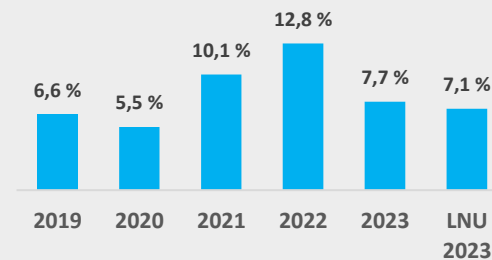
FINANCE

TURIZEM

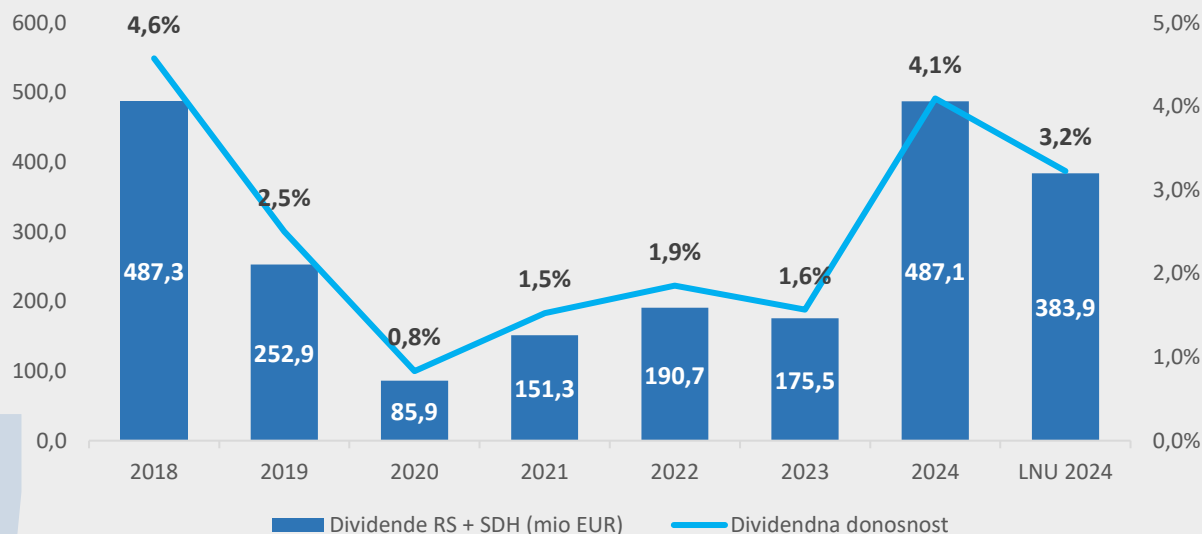
GOSPODARSTVO

Doseganje finančno-ekonomskih ciljev SDH v 2023:

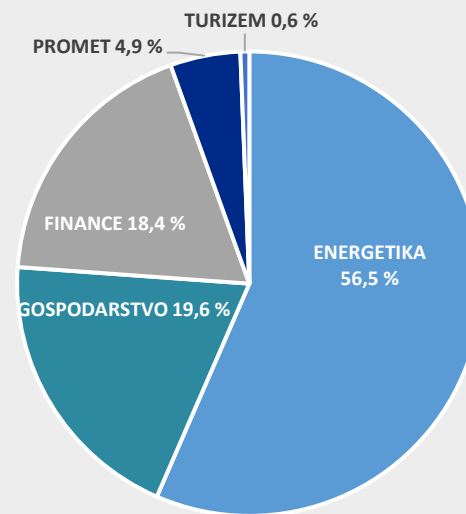
Višina dividend in dividendna donosnost portfelja kapitalskih naložb RS in SDH

Graf: Prikaz višine izplačanih dividend v EUR in dividendne donosnosti za naložbe v lasti RS in SDH, ločeno po letih (za preteklo poslovno leto)

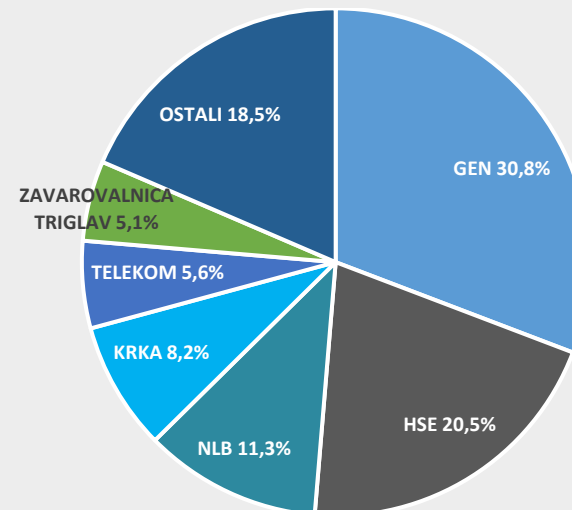

Realizacija prejetih dividend RS, SDH (in ZPIZ) v letu 2024 (za poslovno leto 2023) bo po zadnjih ocenah **znašala 487,1 mio € in je za 26,9 % presegla ciljni znesek v LNU**, ki je bil 383,9 mio €.

Graf: Največji izplačevalci dividend RS in SDH v letu 2024 (za poslovno leto 2023) – po posameznih stebrih

Graf: Največji izplačevalci dividend RS in SDH v letu 2024 (za poslovno leto 2023) – po posameznih družbah

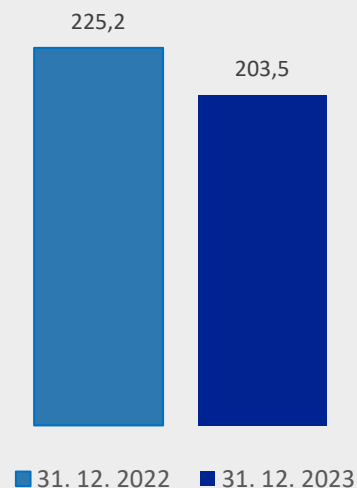

Vrednost terjatev in stvarnega premoženja SDH na 31. december 2023

Knjigovodska vrednost terjatev je konec leta 2023 znašala **203,5 mio EUR**. Poštena vrednost predstavlja 7,3 % celotne bruto izpostavljenosti, ki znaša 2,8 mrd EUR

Konec leta 2023 je imel SDH v lasti 194 sklopov nepremičninskih enot v skupni knjigovodski **vrednosti 92,0 mio EUR** in prevrednoteni tržni vrednosti **158,8 mio EUR**.

Graf: Knjigovodska vrednost terjatev (v mio EUR)

Graf: Knjigovodska in prevrednotena tržna vrednost nepremičnin v lastništvu (v mio EUR)

